പദ്മപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 5 (പാതാലഖണ്ഡഃ)/അധ്യായഃ 099

യമ ഉവാച-

ബഭൂവ ഭൂപതിഃ പൂർവം ഖ്യാതോ നാമ്നാ മഹീരഥഃ .

പൂർവപുണ്യഫലാവാപ്ത പ്രഭൂതൈശ്വര്യസംപദഃ 1.

കേവലം കാമകലനാ ലലനാ ലലിതസ്ഥിതഃ .

തദേകവ്യസനാസക്തിർന ധർമാർഥ വ്യവസ്ഥിതഃ 2.

മംത്രിണി ന്യസ്യ രാജ്യശ്രീർബുഭുജേ വിഷയാന്നൃപഃ .

സ കാമിനീ സഹചരോ രാജ്യകാര്യപരാങ്മുഖഃ 3.

ന പ്രജാ ന ധനം ധർമം നാർഥം കാര്യം ച പശ്യതി .

കേവലം കാമിനീകേലി കലനോചിതവാസനഃ 4.

അഥ കാലേന മഹതാ പുരോധാസ്തസ്യ കശ്യപഃ .

വചഃ പ്രോവാച തം ധർമ്യമിതി ചേതസ്യചിംതയത് 5.

ന വാരയതി യോ മോഹാദധർമാന്നൃപതിം ഗുരുഃ .

സോപി തത്പാപഭുക്തസ്മാദ്ബോധനീയഃ പുരോധസാ 6.

ബോധിതോഽപ്യവജാനാതി സ ചേദ്വാക്യം പുരോധസഃ .

പുരോധാസ്തത്ര നിർദോഷോ രാജാ സ്യാത്സർവദോഷഭാക് 7.

ശൃണു രാജന്മമ ഗുരോർവചോ ധർമാർഥസംഹിതമ് .

അഭിന്നാർഥമുപേതാർഥമിച്ഛാരാഗാദി വർജിതമ് 8.

അയമേവ പരോ ധർമോ യദ്ഗുരോർവചസി സ്ഥിതിഃ .

ഗുർവാജ്ഞായാലവോ രാജ്ഞാമായുഃ ശ്രീ സൗഖ്യവർദ്ധനഃ 9.

ന വിപ്രാസ്തർപിതാ ദാനൈർവിഷ്ണുർനാരാധിതസ്ത്വയാ .

ന വ്രതം ന തപഃ കിംചിന്ന തീർഥം ഹി കൃതം ത്വയാ 10.

ഹരിനാമ ത്വയാ കാമവശഗേന ന ചിംതിതമ് .

ഹാ ത്വയാ ഭീരുസംഗത്യാ ന വിദ്വത്സംഗതിഃ കൃതാ 11.

സ്മരചാമരവാഹിന്യോ വല്ലഭാഃ കസ്യ ന പ്രിയാഃ .

കിംതു താഃ പവനോല്ലോലകദലീദലവച്ചലാഃ 12.

തരംഗതരലൈരർഥൈർഭോഗൈർഭ്രൂഭംഗഭംഗുരൈഃ .

മുഹൂർതപേയൈസ്താരുണ്യൈർന തൃപ്യംതേ മഹാശയാഃ 13.

കിം വിദ്യയാ ച തപസാ കിം ത്യാഗേന നയേന വാ .

കിം വിവിക്തേന മനസാ സ്ത്രീഭിര്യസ്യ ഹൃതം മനഃ 14.

ഏക ഏവ സുഹൃദ്ധർമോ നിധനേഷ്വനുയാതി യഃ .

സർവമന്യച്ഛരീരേണ സമം നാശം ഗമിഷ്യതി 15.

ധർമം ശനൈഃ സംചിനുയാദ്വല്മീകമിവ പുത്തികാഃ .

ധർമേണ ഹി സഹായേന തമസ്തരതി ദുസ്തരമ് 16.

അനിലോല്ലാസിതോത്താല ജലകല്ലോല ചംചലമ് .

കിം ന ജാനാസി രാജേംദ്ര നൃണാം ജീവിത വിഭ്രമമ് 17.

വിനയോ രത്നമുകുടഃ സത്യധർമൗ ച കുംഡലേ .

ത്യാഗശ്ച കംകണോ യേഷാം കിം തേഷാം ജഡമംഡനൈഃ 18.

മൃതം ശരീരമുത്സൃജ്യ കാഷ്ഠലോഷ്ടസമം ഭുവി .

വിമുഖാ ബാംധവാ യാംതി ധർമസ്തമനുഗച്ഛതി 19.

ഗമ്യമാനേഷു സർവേഷു ക്ഷീയമാണേ തഥായുഷി .

ജീവിതേ ലുപ്യമാനേ ച കിമുത്ഥായ ന ധാവസി 20.

കുടുംബം പുത്രദാരാദി ശരീരം ദ്രവ്യസംചയഃ .

പാരക്യമധ്രുവം കിംതു സ്വീയേ സുകൃതദുഷ്കൃതേ 21.

യദാ സർവം പരിത്യജ്യ ഗംതവ്യമവശേന തേ .

അനർഥേ കിം പ്രസക്തസ്ത്വം സ്വധർമം നാനുതിഷ്ഠസി 22.

അവിശ്രാമമനാലംബമപാഥേയമദേശികമ് .

മൃതഃ കാംതാരമധ്വാനം കഥമേകോ ഗമിഷ്യസി 23.

ന ഹി ത്വാം പ്രസ്ഥിതം കശ്ചിത്പൃഷ്ഠതോഽനുഗമിഷ്യതി .

സുകൃതം ദുഷ്കൃതം ച ത്വാം യാസ്യംതമനുയാസ്യതി 24.

ശ്രുതിസ്മൃത്യുദിതം കർമ കുലദേശോചിതം ഹിതമ് .

ധർമമൂലം നിഷേവസ്വ സദാചാരമതംദ്രിതഃ 25.

പരിത്യജേദർഥകാമൗ സ്യാതാം ചേദ്ധർമവർജിതൗ .

ധർമേണ പ്രാപ്യതേ സർവമർഥകാമാദികം സുഖമ് 26.

ഇംദ്രിയാണാം ജയം യോഗം സമാതിഷ്ഠേദ്ദിവാനിശമ് .

ജിതേംദ്രിയോ ഹി ശക്നോതി പഥി സ്ഥാപയിതും പ്രജാഃ 27.

അതിപ്രഗൽഭ ലലനാ കടാക്ഷ ചപലാശ്രിയഃ .

വിനയേ പ്രണിധാനേന ചിരം തിഷ്ഠംതി ഭൂഭുജാമ് 28.

കാമദർപാദിശീലാനാമവിചാരിത കാരിണാമ് .

ആയുഷാ സഹ നശ്യംതി സംപദോ മൂഢചേതസാമ് 29.

ഭൂതിഭിർനഷ്ടദൃഷ്ടാഭിർനൃത്യംതേ ന മഹാശയാഃ .

നാഗതാഭിർന യാതാഭിർനദീഭിശ്ചീയതേംബുധിഃ 30.

വ്യസനസ്യ ച മൃത്യോശ്ച വ്യസനം കഷ്ടമുച്യതേ .

വ്യസന്യധോധോ വ്രജതി സ്വർഗാമ്യവ്യസനീ നൃപഃ 31.

വ്യസനാനി ദുരംതാനി കാമജാനി വിശേഷതഃ .

ത്യജ തസ്മാന്മഹാരാജ കാമം ധർമവിരോധിനമ് 32.

ജഡാനാമവിവേകാനാമസുരാണാം ദുരാത്മനാമ് .

ഭാഗ്യഭോഗ്യാനി രാജ്യാനി സംത്യനീതിമതാമപി 33.

നൈവ സ്ഥിരാണി താനീഹ ദുരിതൈരനുസേവിതൈഃ .

വിലീയംതേ യഥാ വഹ്നിസംസർഗേണേംധനാനി ച 34.
ഗച്ഛതസ്തിഷ്ഠതോ വാപി ജാഗ്രതഃ സ്വപതോഽപി വാ .
ന വിചാരപരം ചേതോ യസ്യാസൗ മൃത ഏവ സഃ 35.
ഉപദേഷ്ടാ ശ്രുതവതാം ഗുരുരിത്യുച്യതേ യതഃ .
കിംതു ത്വാസന്നവിപദാമുപദേശാഃ ശിരോരുഹാഃ 36.
വിഷയജ്വരമുത്സൃജ്യ സമയാ സ്വസ്ഥയാ ധിയാ .
യുക്ത്യാ ച വ്യവഹാരിണ്യാ സ്വാർഥഃ പ്രാജ്ഞേന സാധ്യതേ 37.
അശുഭാച്ചലിതം യാതി ശുഭം തസ്മാദപീതരമ് .
ജംതോശ്ചിത്തം ച ശിശുവത്തസ്മാത്തച്ചാലയേദ്ബലാത് 38.
ഉപധാര്യ മതിം രാജന്വൃദ്ധാനാം ധർമദർശിനാമ് .
നിയച്ഛേത്പരയാ ബുദ്ധ്യാ ചിത്തമുത്പഥഗാമി യത് 39.
ന ധനാന്യുപകുർവംതി ന മിത്രാണി ന ബാംധവാഃ .
ന ഹസ്തപാദചലനം ന ദേശാംതരസംഗതമ് 40.
ന കായക്ലേശവൈധുര്യം ന തീർഥായതനാശ്രയഃ .
കേവലം തന്മനസ്കസ്യ ജപേനാസാദ്യതേ പദമ് 41.
വിഷയേ വർതമാനസ്യ തസ്മാച്ചിത്തസ്യ സംയമേ .
യത്നം കുര്യാദ്ബുധോ രാജന്ധ്രുവം യംതേവ വാജിനാമ് 42.
തത്തത്കുര്യാദ്യതോ രാജൻഭവതാ യേന വംചിതഃ .
മുനിഭിശ്ച ഫലൈസ്തൈസ്തൈരതോപ്യാകർണയാധുനാ 43.
മുഹ്യതാപി മനുഷ്യേണ പ്രഷ്ടവ്യാഃ സുഹൃദോ ബുധാഃ .
തേ ച പൃഷ്ടാ യഥാ ബ്രൂയുസ്തത്കർത്തവ്യം യഥോചിതമ് 44.
സർവോപായേന കർത്തവ്യോ നിഗ്രഹഃ കാമകോപയോഃ .
ശ്രേയോഽർഥിനാ യതസ്തൗ ഹി ശ്രേയോഘാതാർഥമുദ്യതൗ 45.
കാമോ ഹി ബലവാന്രാജഞ്ഛരീരസ്ഥോ രിപുർമഹാൻ .
ന തസ്യ വശഗോ ഭൂയാജ്ജനഃ ശ്രേയോഭിലാഷുകഃ 46.
യഃ കാമോ ദേവദേവേന പുരാ തേനൈവ ശൂലിനാ .

ലലാടവഹ്നിനാ ദഗ്ധഃ കൃതോനംഗ ഇതി സ്ഥിതിഃ 47.

യദാ വാംഛത്യസൗ നാരീം നിഹംതും സമനോഭവഃ .

പുംസാം കായം സമാശ്രിത്യ സ്വരൂപം ദർശയത്യസൗ 48.

ചിംത്യമാനസ്യ വൈ പുംസോ നാര്യാ രൂപം പുനഃപുനഃ .

തമദൃഷ്ടം സമാശ്രിത്യ നരമുന്മാദയത്യസൗ 49.

തഥൈവോന്മാദയത്യേഷ യോഷിദംഗം ന സംശയഃ .

സ്മരഃ സംസ്മരണാന്നാമ ജാതം തസ്യ തതോ നൃപ 50.

യാദൃശസ്താദൃശോ രംഗോ വസ്ത്രം വീരസമാശ്രയേത് .

ആത്മതേജഃ പ്രകാശാത്സോഽശ്രുധാരാ പേയതാം വ്രജേത് 51.

നാര്യാരൂപം സമാരുഹ്യ ധീരം തമപി മോഹയേത് .

പുരുഷം തു സമാശ്രിത്യ ദ്രാവയത്യേഷ യോഷിതമ് 52.

സ ഏവ സഹജോ രാജന്നശരീരീ ശരീരഗഃ .

ശരീരകസ്യാപി വിഭോ കഥം പാപം വിധീയതേ 53.

യം പ്രാപ്യാതിപവിത്രാണി പംചഗവ്യഹവീംഷി ച .

അശുചിത്വം ക്ഷണം യാംതി കോഽന്യ സ്യാദശുചിസ്തതഃ 54.

ജിഘ്രന്നപി സ്വദുർഗംധം പശ്യന്നപി മലം സ്വകമ് .

ന വിരജ്യതി ലോകോഽയം പീഡയന്നപി നാസികാമ് 55.

ഹൃദ്യാന്നമന്നപാനാനി യം പ്രാപ്യ സുരഭീണി ച .

അശുചിത്വം പ്രയാംത്യാശു കോഽന്യസ്യാദശുചിസ്തതഃ 56.

യസ്യോദരഗതം ചാന്നം സ്വം ഹി രൂപം പരിത്യജേത് .

കൃമിമിശ്രമമേധ്യത്വം ശീഘ്രം പ്രജ്ഞായതേ കില 57.

തഥാപി ദേഹേ ഭൂപാല നിജരൂപം പരിത്യജേത് .

ശുനതാം യാതി വൈ പശ്ചാത്കൃമിദുർഗംധിസംകുലേ 58.

ജായംതേ തത്ര വൈ യൂകാഃ കൃമയോ വാ ന സംശയഃ .

സകൃമിഃ കുരുതേ സ്ഫോടം കംഡൂശ്ച പരിദാരുണഃ 59.

വ്യഥാമുത്പാദയേദ്ഭൂയഃ സർവാംഗം പരിചാലയേത് .

നഖാഗ്രൈർഘൃഷ്യമാണാ സാ കംഡൂഃ ശാംതാ പ്രജായതേ 60.

തദ്വത്സുഖം ഭവത്യേവ സുരതസ്യ ന സംശയഃ .

ഭുംജത്യേവം രസാന്മർത്യഃ സുഭക്ഷാൻപിബതേ പുനഃ 61.

തത്രസ്ഥം പചതേ വഹ്നിരപാനേ പാതയേന്മലമ് .

സാരഭൂതോ രസസ്തത്ര ഉദ്രിക്തസ്തു പ്രജായതേ 62.

നിർമലഃ ശുദ്ധവീര്യസ്തു ബ്രഹ്മസ്ഥാനം പ്രയാതി ച .

ആകൃഷ്ടഃ സ സമാനേന നീതസ്തേനാപി വായുനാ 63.

സ്ഥാനം ന ലഭതേ വീര്യം ചംചലത്വേന വർതതേ .

പ്രാണിനാം ഹി കപാലേഷു കൃമയഃ സംതി പംച വൈ 64.

ദ്വാവേതൗ കർണമൂലേ തു നേത്രസ്ഥാനേ തതഃ പുനഃ .

കനിഷ്ഠാംഗുലിമാനേന രക്തപുച്ഛാശ്ച ഭൂപതേ 65.

നവനീതസ്യ വർണേന കൃഷ്ണപുച്ഛാ ന സംശയഃ .

തേഷാം നാമാനി ഭദ്രം തേ മത്തോ നിഗദതഃ ശൃണു 66.

പിങ്ഗലീ ശൃംഗലീ നാമ ദ്വൗ കൃമീ കർണമൂലയോഃ .

ശൃംഗലീ ജംഗലീ ചാന്യൗ നേത്രയോരംതരസ്ഥിതൗ 67.

കൃമീണാം ശതപംചാശത്താദൃഗ്ഭൂതാ ന സംശയഃ .

ലലാടാംതഃ സ്ഥിതാഃ സർവേ രാജികായാഃ പ്രമാണതഃ 68.

കപാലരോഗിണഃ സർവേ കുർവംതി ന സംശയഃ .

അന്യമേവം പ്രവക്ഷ്യാമി പ്രാജാപത്യോ മഹാകൃമിഃ 69.

സതംഡുലപ്രമാണേന തദ്വദ്വർണേന സംശയഃ .

കേശദ്വയം മുഖേ തസ്യ വിദ്യതേ ശൃണു ഭൂപതേ 70.

പ്രാണിനാം സംക്ഷയാബുദ്ധിസ്തത്ക്ഷണാദ്ധി ന സംശയഃ .

സ്വസ്ഥാനേ സംസ്ഥിതസ്യാപി പ്രാജാപത്യസ്യ വൈ മുഖേ 71.

തദ്വീര്യം രസരൂപേണ പതതേ നാത്ര സംശയഃ .

സുഖേന പിബതേ വീര്യം തേന മത്തഃ പ്രജായതേ 72.

താലുസ്ഥാനം പ്രഭേദ്യൈവ ചംചലത്വേന വർത്തതേ .

ഇഡാ ച പിംഗലാ നാഡീ സുഷുമ്നാ തത്ര സംസ്ഥിതാഃ 73.

സ്വബലേനാപി തസ്യൈവ കംപിതാ നാഡികാ ക്ഷണമ് .

കാമകംഡൂർഭവേദ്രാജൻസർവേഷാം പ്രാണിനാം കില 74.

നരസ്യ സ്ഫുടതേ ലിഗം നാര്യാ യോനിശ്ച ഭൂപതേ .

സ്ത്രീനരൗ ച പ്രമത്തൗ തൗ ഗച്ഛതഃ സംഗമം തതഃ 75.

കായേന കായം സംഘൃഷ്യ മൈഥുനേന ഹി ജായതേ .

ക്ഷണമാത്രം സുഖം തത്ര പുനഃ കംഡൂശ്ച താദൃശീ 76.

സർവത്ര ദൃശ്യതേ വീര ഭാവ ഏവംവിധഃ കില .

വിരസഃ പരിപാകോ്യയം വിഷയസ്യ ന സംശയഃ 77.

ധർമ ഏവ പുനഃ ശ്രേയാന്വിധിനാ സമനുഷ്ഠിതഃ .

ധൈര്യമാലംബ്യ ച തതോ ധർമമേവ സമാചര 78.

ശ്വാസ ഏഷ ചപലഃ ക്ഷണമധ്യേ യോ ഗതാഗത ശതാനി വിധത്തേ .

ജീവിതം തനുഭൃതാം തദധീനം കഃ സമാചരതി ധർമവിലംബമ് 79.

ദശമീമപി യാതസ്യ ചേതോ നാദ്യാപി ഭൂപതേ .

വിഷയേഭ്യോ നിഷിദ്ധേഭ്യോ ഹാഹാ ന വിരമേച്ചലമ് 80.

ന ജാതുകാമഃ കാമാനാമുപഭോഗേന ശാമ്യതി .

ഹവിഷാ കൃഷ്ണവർത്മേവ ഭൂയ ഏവാഭിവർദ്ധതേ 81.

പുംശ്ചല്യാപഹൃതം ചിത്തം കശ്ചാന്യോ മോചിതും ക്ഷമഃ .

ആത്മാരാമേശ്വരമൃതേ ഭഗവംതം ച മാധവമ് 82.

തസ്മാത്സർവം നിഷ്ഫലത്വം പ്രയാതം കാമകശ്മലാത് .

വയസ്ത്യേ്പ്യധുനാ ഭൂപ സമാചര ഹിതം നിജമ് 83.

വദാമ്യഹം തവ നൃപഹിതം സർവോത്തമോത്തമമ് .

പുരോഹിതോ യതസ്ത്യേ്ഹം സദസത്കർമഭാഗപി 84.

ഏകതഃ സർവപുണ്യാനി പാപനാശായ പാപിനാമ് .

ഏകതോ മാധവേ മാസോ മാധവസ്യപ്രിയഃ സദാ 85.

ബ്രഹ്മഹത്യാ സുരാപാനം സ്തേയം ഗുർവംഗനാഗമഃ .

മഹാംതി പാതകാന്യേവ കീർതിതാനി മുനീശ്വരൈഃ 86.

തത്ര യന്മനസാ കായേ വ്രതേനാപി കൃതം നരൈഃ .

നാശയേന്മാധവോ മാസഃ സർവം പാപതമോ മഹത് 87.

ദിവാകര ഇവ ധ്വാംതം നാശയേന്നൃപസർവശഃ .

തഥാ ശ്രീ മാധവോമാസസ്തമാചര വിധാനതഃ 88.

ആജന്മനോഽപി വിഹിതാനി മഹാംതി രാജൻഘോരാണി താനി ദുരിതാനി വിഹായ മർത്യാഃ .

വൈശാഖമാസവിഹിതാചരണപ്രഭാവ പുണ്യേന തേ ഹരിപുരം മുദിതാ ലഭംതേ 89.

യദ്യേകമപി വൈശാഖമാചരംതി വിധാനതഃ .

ഭാവതഃ പാപിനോഽപ്യംതേ പ്രയാംതി ഹരിമംദിരമ് 90.

തസ്മാത്ത്വമപി രാജേംദ്ര മാസ്യേഽസ്മിന്മാധവേധുനാ .

പ്രാതഃസ്നാത്വാ വിധാനേന സമർചയ മധുദ്വിഷമ് 91.

തംഡുലസ്യ യഥാ ചർമ യഥാ താമ്രസ്യ കാലിമാ .

നശ്യംതി ക്രിയയാ വീര പുരുഷസ്യ തഥാ മലഃ 92.

ജീവസ്യ തംഡുലസ്യേവ സഹജോഽപി മലോ മഹാൻ .

നശ്യത്യേവ ന സംദേഹസ്തസ്മാത്കർമോദിതം കുരു 93.

ഇതി ശ്രീപദ്മപുരാണേ പാതാലഖംഡേ വൈശാഖമാഹാത്മ്യേ നവനവതിതമോഽധ്യായഃ 99.
